

Ankenævnet for Forsikring

Den 5. februar 2025 blev i sag nr. 101623:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har familie/indboforsikring. I klageskema af 6/5 2024 har klageren bl.a. anført:

"Vores [barn] boede på [bosted]. [Barnets] kontaktperson provokerede og i affekt/desperation tildelte [barn] hende 4-5 slag. Det medførte relativt hurtigt en politianmeldelse og dom (.). Pædagogen fik Manglende indtægt i ... måneder udløste erstatningssag som Erstatningsnævnet godtgjorde med regres overfor [barn]. Vi anlagde sag via [advokat] og tabte ved retten i [by] ... Vi blev ikke rådgivet til at anke sagen...!! Efter længere tid hos Kammeradvokaten, blev sagen overdraget til Civilstyrelsen, og sluttede hos Gældsstyrelsen, som kræver betaling. Sagen har afstedkommet ændret lovgivning.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Vi mener at IF skal honorere det krævede beløb fra Gældsstyrelsen, så vores [barn] får en fremtid. Sagen har ødelagt nattesøvn gennem snart ... år...!! [barn] var [over 18] år på hændelsestidspunktet og omfattet af vores indbo- og familieforsikring."

Selskabet har den 30/5 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen vedrører vores afslag på dækning af erstatningskrav rettet mod Klagers [barn] efter et overfald ... august 2015.

Kundeforhold

Klager har siden 1. september 2013 haft ansvarsforsikring hos os. Police og vilkår er vedlagt som Bilag A og B.

Sagsfremstilling

Den 17. august 2021 anmeldte Klager ansvarsskaden. Sagen vedr. en hændelse, hvor Klagers [barn] overfaldt en medarbejder på det bosted, hvor Klagers [barn] boede på skadestidspunktet. Som fremlagt af Klager var der herefter en del korrespondance mellem os og Klager. Under telefonsamtale den 21. september 2021 oplyste vi første gang Klager, at kravet ikke var dækket af ansvarsforsikringen, da handlingen efter det oplyste var sket med forsæt.

Der henvises i den forbindelse til forsikringsvilkårene 15-10 under afsnit 4.5.4. (side 15)

'4.5 FØLGENDE ANSVAR ER IKKE DÆKKET

4.5.4. FORSÆT

Ansvar for forsætlig skade, medmindre skadevolderen er under 14 år eller på grund af sin sindstilstand, har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt'.

Den 26. april 2022 blev der afsagt dom i sagen mellem Klagers [barn] og skadelidte. Af dommen, som Klager selv har fremlagt i anonymiseret form, fremgår følgende:

'Sagsøgte er fundet skyldig i at fremsat trussel om vold og udøvet vold (...) ved at have truet hende med, at hun ikke kom levende fra stedet og ved at have tildelt hende 2 slag i hovedet og 3 slag på overkroppen. Der foreligger derfor et ansvarsgrundlag for den skade, som volden måtte have påført.

Da den skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse i form af slag mod blandt andet hovedet samt trussel om vold og henset til følgerne heraf, finder retten, at der – uanset at det efter oplysningerne om sagsøgtes økonomiske og personlige forhold må anses for særdeles tvivlsomt, om [barn] på noget tidspunkt vil blive i stand til at betale det krævede beløb – ikke er sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at lade erstatningsansvaret bortfalde eller nedsætte efter erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, eller § 24 b, stk. 1.'

Ifølge dommen er Klagers [barn] således dømt for forsætlig vold og da [barnet] var over 14 år på skadestidspunktet, er kravet ikke dækket af forsikringen, jf. vilkårenes pkt. 4.5.4. Derudover er der ingen holdepunkter i dommen for, at Klagers [barn] på grund af sin sindstilstand ikke har haft evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. vilkårene 4.5.4. Det fremgår således direkte af dommen, at der ikke er grundlag for nedsættelse eller bortfald af erstatningen, jf. erstatningsansvarslovens § 24 b, stk. 1.

Erstatningsansvarsloven § 24b, stk. 1, har følgende ordlyd:

'En person, som på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, er erstatningspligtig for skadegørende handlinger efter samme regler som sjælssunde personer. Dog kan erstatningen nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt det findes billigt under hensyn til personens sindstilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt, derunder navnlig forholdet mellem den skadegørendes og den skadelidendes evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre.'

Senest modtog vi henvendelse direkte fra Civilstyrelsen den 10. april 2024, hvor de anmodede om, at vi tog stilling til vores dækning af Klagers erstatningskrav. Henvendelse fra Civilstyrelsen er vedlagt som Bilag C. Den 8. maj 2024 oplyste vi i mail direkte til Civilstyrelsen med Klager cc, at vi fastholdt vores afvisning under henvisning til, at forsikringen ikke omfatter forsætlige skader forvoldt af personer over 14 år. Afvisningen er vedlagt som Bilag D.

Ankenævnet *for* Forsikring

3.

101623

Ankenævnet for Forsikring

4.

101623

Forældelse

Hvis Ankenævnet for Forsikring måtte komme frem til, at erstatningskravet helt eller delvist skal dækkes af ansvarsforsikringen, så anmoder vi om, at Ankenævnet tager stilling til forældelse af kravet. Det kan i den forbindelse bemærkes, at det er vores klare vurdering, at der er indtrådt forældelse ift. krav mod ansvarsforsikringen, da skaden skete ... august 2015, men først anmeldes den 17. august 2021, jf. Forsikringsaftaleloven § 29 stk. 5, 1. pkt.

Konklusion

Klagers [barn] er dømt til betaling af erstatning til skadelidte iht. dom afsagt den 26. april 2022. Af dommen fremgår det direkte, at den skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse.

Ifølge de gældende vilkår for Klages ansvarsforsikring, så undtages skader forvoldt forsætligt af personer over 14 år. Da Klagers [barn] på skadestidspunktet var over 14 år og der i øvrigt ikke er nogen holdepunkter for at antage, at Klagers [barn] på grund af sin sindstilstand ikke havde evnen til at handle fornuftsmæssigt, så fastholdes afvisningen af kravet."

Klageren har i meddelelse af 7/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Da vi ved samtalen den 17. august 2021 får oplyst, at IF ikke mener at have et erstatningsansvar, er vi i vildrede med HVOR vi så skal søge os retfærdiggjort.

Da dommen falder uheldigt ud for os, føler vi os 'ladt tilbage på perronen'. Vores advokat fremkommer ikke med yderligere forslag, og vi får opfattelsen af, at en anke af dommen vil være ud-sigtsløs....!

Dommen anvender udtrykket 'forsætligt', hvilket vi er dybt uenige i. Der er i vores opfattelse mangler i jura-sproget som omhandler 'affekt' (spontan - og ikke gennemtænkt handling)... men nogle hjerneskadede kan reagere meget spontant, og har ikke gjort sig større overvejelser ang. handlinger. (en kendsgerning som psykiatere kan medunderskrive!)

På grund af 1. afslag hos IF, har vi haft kontakt til mange andre: Borgmester, ombudsmand, politikere, forsikringsagenter, fonde, kammeradvokat, Erstatningsnævn, Civilstyrelse og Gældsstyrelse, har vi trods alt magtet – via folketingets socialudvalg - at få lavet en lovændring, som træder i kraft 1/1-2025 (Lov om voldsskade-forsikring). At denne lovændring implementeres, viser jo, at alle 179 medlemmer af folketinget støtter vores sag.

Den aldersmæssige dækning mener vi har skæringstidspunkt, når den unge fylder 21 år."

Selskabet har i brev af 21/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har fuld forståelse for Klagers situation.

Vi er dog nødt til at forholde os til de oplysninger, der er i sagen og den dom, der er fremlagt.

Forældelse

Hvis Ankenævnet for Forsikring måtte komme frem til, at erstatningskravet helt eller delvist skal dækkes af ansvarsforsikringen, så anmoder vi om, at Ankenævnet tager stilling til forældelse af kravet. Det kan i den forbindelse bemærkes, at det er vores klare vurdering, at der er indtrådt

forældelse ift. krav mod ansvarsforsikringen, da skaden skete ... august 2015, men først anmeldes den 17. august 2021, jf. Forsikringsaftaleloven § 29 stk. 5, 1. pkt.

Konklusion

Klagers [barn] er dømt til betaling af erstatning til skadelidte iht. dom afsagt den 26. april 2022. Af dommen fremgår det direkte, at den skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse.

Ifølge de gældende vilkår for Klages ansvarsforsikring, så undtages skader forvoldt forsætligt af personer over 14 år. Da Klagers [barn] på skadestidspunktet var over 14 år og der i øvrigt ikke er nogen holdepunkter for at antage, at Klagers [barn] på grund af sin sindstilstand ikke havde evnen til at handle fornuftsmæssigt, så fastholdes afvisningen af kravet.

Vi henviser i øvrigt til vores bemærkninger af 30. maj 2024 og har ikke yderligere at tilføje til sagen."

Af klagerens meddelelse af 22/6 2024 fremgår bl.a.:

"Hændelsen på [bosted] opstod den ... august 2015. Det var først ultimo 2017, at vi blev præsenteret for erstatningskravet fra Kammeradvokaten. Herefter pågik en jævn korrespondance mellem os og Kammeradvokaten i ca. 2-3 år, hvor vi forsøgte at få nedlagt sagen og skrottet kravet. Da dette ikke lykkedes, overdrog vi sagen til advokat. Indtil da, havde vi ikke skænket det en tanke, at vi måske kunne være dækket forsikringsmæssigt, og derfor er det først da advokaten gør os opmærksom herpå, at vi tager kontakt til IF (17/8-2021). Her får vi telefonisk afvist vores krav (21/9-21), ikke pga.. forældelse, men pga.. forsikringsselskabets fortolkning af ordet 'forsætlig'.

Da sagen – mod forventning – tabes ved retten i [by], er det naturligt at afsøge alle muligheder for at undgå at vores [barns] liv ødelægges før det går i gang...!

Siden har vi haft skriftlig og telefonisk korrespondance om sagen med IF. (se bl.a. bilag - som kan være vanskelig at tolke). Der kan derfor ikke være tale om forældelse.

Hvornår er det præcise tidspunkt for forældelse for den aktuelle sag? Kan sådan en afgørelse aflæses i de mange paragraffer forsikringsselskaberne forsøger at dække sig ind under?

HVIS forsikringsselskabet mener at argumentet om, at en alder på 14 år er tilstrækkelig for at afvise sagen, hvorfor anvendte man så ikke det argument fra første henvendelse?

Vi har tilbudt IF at de kan få tilsendt erklæringer og analyser fra børnepsykiater og neuropsykolog (19/3-2024), men det har åbenbart ikke haft betydning!

Vi har den holdning, at man ikke skal forsøge at misbruge forsikringsselskaber, hvilket i øvrigt må kunne bekræftes ved at tage et udtog af vores 'udbetalte erstatninger gennem årene'."

Af selskabets brev af 15/7 2024 fremgår bl.a.:

"Forældelse

Som Klager selv henviser til i sine seneste bemærkninger til sagen, så blev skaden først anmeldt til os den 17. august 2021, selvom skaden skete den ... august 2015. Det følger imidlertid af Forsikringsaftalelovens regler om forældelse, at et krav skal anmeldes senest 3 år efter skadestidspunktet. Selvom Klager først blev opmærksom på, at kravet kunne anmeldes til forsikringen i 2021, så

burde Klager have anmeldt kravet til os allerede i 2015, da skaden skete eller seneste ultimo 2017, hvor Klager blev præsenteret for kravet.

Da dette ikke er tilfældet, er det vores vurdering, at der er indtrådt forældelse i relation til en eventuel forsikringsdækning. Vi anmoder derfor om, at såfremt Ankenævnet for Forsikring måtte komme frem til, at erstatningskravet helt eller delvist skal dækkes af ansvarsforsikringen, så tager Ankenævnet stilling til forældelse af kravet.

Sagsfremstilling

Klager anfører, at vi forsøger at dække os ind under mange paragraffer og at vi fra starten burde have oplyst, at en alder på 14 år er tilstrækkelig til at afvise sagen.

Vi beklager, hvis Klager har fået en opfattelse af, at vi forsøger at dække os ind under noget. Vi må dog i den forbindelse bemærke, at vi fra starten har oplyst, at skaden desværre ikke er dækket under ansvarsforsikringen tegnet hos os, da der ifølge det oplyste og den afsagte dom af 26. april 2022 er tale om et erstatningskrav mod Klagers [barn] som følge af forsætlig vold. Iht de gældende forsikringsbetingelser, så dækker forsikringen ikke, når der er tale om forsætlige handlinger begået af personer over 14 år, jf. vilkårenes pkt. 4.5.4. Det er således ikke i sig selv det forhold, at Klagers [barn] er over 14 år, der resulterer i den manglende dækning, men det forhold, at Klagers [barn] er over 14 år sammenholdt med den forsætlige handling, der resulterer i vores afvisning.

Derudover er der ingen holdepunkter i dommen for, at Klagers [barn] på grund af sin sindstilstand ikke har haft evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. vilkårene 4.5.4. Det fremgår således direkte af dommen, at der ikke er grundlag for nedsættelse eller bortfald af erstatningen, jf. erstatningsansvarslovens § 24 b, stk. 1.

Vi har fuld forståelse for den situation, som sagen har bragt Klager og Klager [barn] i, men vi er nødt til at forholde os til de oplysninger, der er i sagen. Derfor kan vi heller ikke se bort fra indholdet af den dom, der foreligger."

Klageren har i meddelelse af 23/7 2024 bl.a. anført:

"I 'IF's 'FAMILIE Vilkår 15-10' står:

4.5 FØLGENDE ANSVAR ER IKKE DÆKKET:

4.5.4. Ansvar for forsætlig skade, medmindre skadevolderen er under 14 år ELLER på grund af sin sindstilstand, har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Skadevolderen bor på et [bosted for autister]. Årsagen til [barn] bor der er, at [barn] er bedømt til at opfylde grunden til at være der... (Vi har tidligere tilbudt at 'IF' kan få tilsendt div. rapporter fra bl.a. børnepsykiater og neuropsykolog).

Som tidligere oplyst, er det ikke alle med hjerneskade, som har evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Vi mener ikke det skal belaste os, at vi ihærdigt har forsøgt at få Kammeradvokaten til at opgive sit krav. Vi mener heller ikke, at det skal belaste os, at vi har opnået at få lavet en LOVÆNDRING, så lignende sager ikke ser dagens lys. Her vil forsikringsselskaberne ovenikøbet få mulighed for at indkassere en højere præmie...!

Ankenævnet for Forsikring

7.

101623

I øvrigt mener vi at vi 'uden unødigt ophold' har henvendt os til selskabet om dækningsforholdet.

Havde 'IF' hellere foretrukket at udbetale straks...?"

Sekretariatet har modtaget selskabets brev af 28/7 2024, og klagerens meddelelse af 30/7 2024, hvor parterne i det store gentager deres synspunkter. Af selskabets brev af 16/8 2024 fremgår bl.a.:

"Klagers [barns] evne til at handle fornuftsmæssigt

Klager henviser til, at vi ikke kan henvise til afsagt dom fra april 2022, når de første gang anmelder 17. august 2021.

Dette har Klager selvfølgelig ret i. Ved vores første afvisning, kendte vi naturligvis ikke indholdet af denne dom. Dog foretog vi en vurdering på baggrund af sagens oplysninger på daværende tidspunkt.

For overblikkets skyld skitseres sagsforløbet i punktform i det følgende:

...08.2015: Overfaldet sker

13.06.2016: Retten i [by] dømmer Klagers [barn] for overtrædelse af Straffelovens § 119, stk. 1. Dommen i straffesagen er vedlagt som **Bilag E**.

5.12.2017 + 30.06.2018: Klager modtog regreskrav fra Politiet på samlet 683.587,99 kr., da de havde udbetalt erstatning til skadelidte efter overfaldet.

20.12.2018: Rigspolitiet træffer afgørelse i sagen vedr. Politiets regreskrav. Regreskravet fastholdes på trods af klager fra Klager. Vi har alene modtaget uddrag af Rigspolitiets afgørelse fra Klager – disse uddrag er vedlagt som **Bilag F**.

17.08.2021: Klager anmelder første gang kravet til ansvarsforsikringen hos os.

26.08.2021: Vi anmoder om yderligere oplysninger for at kunne vurdere dækningen.

26.08.2021: Vi modtager følgende fra Klager:

- Kopi af dommen fra straffesagen
- Kopi af Rigspolitiets afgørelse vedr. regreskravet.

21.09.2021: Vores første afvisning af Klagers krav.

Ved den første afvisning lagde vi således vægt på de foreliggende oplysninger på daværende tidspunkt. Af strafferetsdommen af 13. juni 2016, fremgår det således, at Klagers [barn] er tiltalt efter straffelovens § 119, stk. 1.

Straffelovens § 119, stk. 1, har følgende indhold:

'§ 119. Den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af

offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år.'

Af dommen fremgår det, at Klagers [barn] ifølge en retspsykiatrisk erklæring er omfattet af personkredsen i Straffelovens § 69.

Straffelovens § 69 har følgende indhold:

'§ 69. Befandt gerningsmanden sig ved den strafbare handling foretaget i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke er af den i § 16 nævnte beskaffenhed, kan retten, såfremt det findes formålstjenligt, i stedet for at idømme straf træffe bestemmelse om foranstaltninger som nævnt i § 68, 2. pkt.'

Dommen nævner dog intet om, at Klagers [barn] var i en tilstand, hvor [barn] ikke kunne vurdere konsekvenserne af sine handlinger eller i øvrigt ikke var klar over, hvad [barn] gjorde i gerningsøjeblikket.

Derimod finder Retten det bevist, at Klagers [barn] er skyldig i den rejste tiltale og således for overtrædelse af Straffelovens § 119, stk. 1, der netop omhandler vold og trusler mod personer i offentlig tjeneste.

Vi har ved vores vurdering af, hvorvidt skaden og dermed erstatningskravet er omfattet af ansvarsforsikringen, lagt vægt på, hvorvidt dækningsbetingelserne var opfyldt ift. den konkrete skadesituation. Karakteren af overfaldet, antallet af slag og de fremsatte trusler fra Klagers [barns] side, viser efter vores vurdering, at Klagers [barn] var klar over, hvad [barnet] gjorde.

Under sagsforløbet hos os indbringes sagen for Retten i [by] igen, hvor de som en udløber af straffesagen fra 13. juni 2016, når frem til, at Klagers [barn] skal betale erstatning til ofret, jf. dom af 26.

april 2022, som Klager selv har fremlagt. Af erstatningsdommen fremgår det således også tydeligt, at Klagers [barn] dømmes for forsætlig vold. Af dommen kan det udledes, at der ingen holdepunkter er for, at Klagers [barn] på grund af sin sindstilstand ikke har haft evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsvilkårene 4.5.4. Det fremgår således direkte af dommen, at der ikke er grundlag for nedsættelse eller bortfald af erstatningen, jf. erstatningsansvarslovens § 24 b, stk. 1.

Den efterfølgende dom underbygger således vores første afvisning.

Vi må derfor fastholde, at der ikke er forsikringsdækning under ansvarsforsikringen, da Klagers [barn] har handlet forsætligt og at der ikke foreligger holdepunkter for, at [barn] i gerningsøjeblikket har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt på grund af sin sindstilstand, jf. undtagelsen i vilkårenes pkt. 4.5.4."

Sekretariatet har modtaget klagerens meddelelser af 27/8 2014, af 16/9 2024 og selskabets brev af 17/9 2024, vedrørende forligsdrøftelser, som selskabet afviser. Nævnet har fået forelagt bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af byretsdom af 13/6 2016 fremgår bl.a.:

"[Barnet] er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den ... august 2015 i tiden omkring kl. 10.00-11.00, med vold og trussel om vold at have truet og slået [skadelidte] ...

...

Der er i forbindelse med sagen indhentet en retspsykiatrisk erklæring. Det fremgår bl.a. af konklusionen i erklæringen, afgivet den 8. marts 2016 af overlæge [navn]:

'Observanden tilhører på den baggrund ensidigt personkredsen, der falder ind under straffelovens § 69, men såfremt [barnet] findes skyldig, findes det ikke mere formålstjenligt at pege på foranstaltning jævnfør samme lovs § 68, 2. pkt. ...'

Kriminalforsorgen har i en udtalelse af ... bl.a. anført, at tiltalte ved en betinget dom ikke vil være egnet til samfundstjeneste, og at det til en betinget dom i stedet vil være mere relevant med et vilkår om psykologisk eller psykisk behandling.

...

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har bl.a. forklaret, at [barn] slog forurettede 1-2 gange på siden af hovedet med siden af sin knyttede hånd. [Barn] puffede umiddelbart derefter til hende 2 gange, ligesom [barn] rykkede i hende 1 gang. Forud for episoden havde [barn], da forurettede ville forlade [barnets] værelse, stillet sig foran hende og spærret udgangen samtidig med, at [barn] sagde 'du kommer ikke levende ud herfra.'

...

Efter de afgivne forklaringer, finder retten, at det kan lægges til grund, at tiltalte slog forurettede 2 gange i hovedet, ligesom [barnet] slog hende 3 gange på overkroppen. Det kan endvidere lægges til grund, at [barnet] forud for volden truede forurettede, som anført i tiltalen. Retten finder det derfor bevist, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale."

Af byretsdom af 26/4 2022 fremgår bl.a.:

"[Civilstyrelsen] har fremsat følgende påstand:

Sagsøgte tilpligtes til sagsøgeren at betale 683.587,99 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente af 75.000 kr. fra den 5. januar 2018 samt af 595.320 kr. fra den 2. marts 2018.

...

Denne sag drejer sig om, hvorvidt [Civilstyrelsen] helt eller delvist kan udøve regres mod [barnet] i anledning af det som følge af voldsepisodens udbetalte erstatningsbeløb til ...

...

Ansvarsgrundlag

[barnet] er fundet skyldig i at fremsat trussel om vold og udøvet vold mod ved at have truet hende med, at hun ikke kom levende fra stedet og ved at have tildelt hende 2 slag i hovedet og 3 slag på overkroppen.

Der foreligger derfor et ansvarsgrundlag for den skade, som volden måtte have påført.

...

Bortfald eller nedsættelse af erstatningsansvaret

Da den skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse i form af slag mod blandt andet hovedet samt trussel om vold og henset til følgerne heraf, finder retten, at der – uanset at det efter oplysningerne om [barnets] økonomiske og personlige forhold må anses for særdeles tvivlsomt, om [barn] på noget tidspunkt vil blive i stand til at betale det krævede beløb – ikke er sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at lade erstatningsansvaret bortfalde eller nedsætte efter erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, eller § 24 b, stk. 1.

Ankenævnet *for* Forsikring

10.

101623

Efter det anførte, og da det, der i øvrigt er anført af [barnet], ikke kan føre til andet resultat, tager retten Civilstyrelsens påstand til følge."

Ankenævnet for Forsikring

11.

101623

Af selskabets e-mail af 12/5 2022 til klageren fremgår bl.a.:

"Du har den 17.august 2021, anmeldt en ansvarsskade. En skade, hvor din [barn] den ... august 2015 har slået en [ansat] på [bosted].

Jeg kan se af sagen, at du den 21.september 2021 taler med min kollega om sagen. Her svarer du nej til, at din [barn] har nogle diagnoser eller er mentalt udfordret/retarderet på tidspunktet for hændelsen. Du oplyser at [barn] har problemer med at styre sit temperament. Ud fra disse oplysninger så fortæller, min kollega dig, at vi ikke dækker skaden, da den er forvoldt forsætligt. Undertagelse for skader forvoldt med forsæt fremgår af forsikringsvilkårene 15-10 under afsnit 4."

Af selskabets e-mail af 1/11 2022 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi bekræfter modtagelsen af jeres henvendelse om kravet fra Gældsstyrelsen mod din [barn].

If har tidligere afvist sagen med begrundelse at skaden er forvoldt med forsæt.

Denne vurdering begrundes blandt andet med at der er givet en almindelig straf som er gjort betinget af at [barn] underkaster sig behandling.

Af hensyn dertil er det ikke muligt at tilbyde betaling af eventuel restgæld efter en gældssanering."

Af klagerens e-mail af 19/3 2024 fremgår bl.a.:

"Som det fremgår af svar [advokat] - vil en retssag mod Gældsstyrelsen være udsigtsløs.

Vi frafalder derfor vores ønske om honorering af sagsomkostninger i forbindelse med sagsanlæg.

Til gengæld ønsker vi at sag nr. ... genoptages, idet vi stadig mener at IF er erstatningspligtig. I forbindelse med en telefonsamtale afholdt 21. september 2021, har IF's medarbejder åbenbart lagt stort vægt på, at [barn] har slået med FORSÆT... - Det korrekte ord er: AFFEKT ... altså en ikke-gennemtænkt handling (desperation) på grund af en presset situation som en pædagog har fremprovokeret.

Med hensyn til om [barn] har diagnoser, har vi svaret, at det har [barn] ikke. [barn] er dog alligevel velbeskrevet fra børnepsykiater ..., og neuropsykolog ... Derudover er der mange og lange konklusioner og analyser, og referater. Bl.a. er [barn] blevet bortvist fra 2 Der er altså en grund til, at [barn] har opholdt sig på [bosted for autister].

Vi finder det forkert at argumentere med så unuancerede 'fakta', som den juridiske betydning af ordet 'FORSÆT'... og manglende diagnose... og det må bero på en misforståelse.

Vi skal derfor bede IF genoptage vores sag og aktivere vores ansvarsforsikring."

Af selskabets e-mail af 8/5 2024 til Civilstyrelsen fremgår bl.a.:

"Hermed kan vi nu bekræfte modtagelsen af jeres skrivelse af 10. april 2024.

Ifølge aftale med vores forsikringstager kan vi oplyse at If har afvist forsikringsdækning.

Det er vores opfattelse at skaden er undtaget af forsikringen idet forsikringen ikke omfatter skader som er forvoldt af person over 14 år.

Det er ligeledes vores opfattelse at kravet i relation til If er forældet."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"4.1 HVORNÅR ER MAN ANSVARLIG?

Efter dansk ret er du juridisk ansvarlig, når du ved uagtsomhed, dvs. fejl eller forsømmelser, er skyld i den skete skade. Denne hovedregel – skyldreglen – står ikke skrevet i nogen lov, men er opstået gennem århundreders retspraksis. Er du uden skyld i skaden, kaldes den hændelig, og for hændelig skade er du ikke ansvarlig. Derfor må skadelidte i en sådan situation selv bære tabet. Ansvarsforsikringens formål er at betale for dig, hvis du har pådraget dig et erstatningsansvar og at friholde dig, hvis der rejses et uberettiget erstatningskrav mod dig. If træffer i øvrigt bestemmelse om sagens behandling overfor skadelidte.

Hvis du anerkender et erstatningsansvar, forpligter det kun dig selv – ikke If. Du kan derfor – ved at anerkende et erstatningsansvar – risikere selv at måtte betale en erstatning, som ikke dækkes af forsikringen.

...

4.3 HVILKET ANSVAR ER DÆKKET?

4.3.1 JURIDISK ANSVAR

Forsikringen dækker det erstatningsansvar, du som privatperson pådrager dig i forsikringstiden.

...

4.5 FØLGENDE ANSVAR ER IKKE DÆKKET

...

4.5.4 FORSÆT

Ansvar for forsætlig skade, medmindre skadevolderen er under 14 år eller på grund af sin sindstilstand, har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt."

Nævnet udtaler:

Klagerens barn – der på gerningstidspunktet var over 18 år – udøvede i august 2015 vold mod en ansat på et bosted. Den 13/6 2016 blev barnet ved byretten kendt skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119 stk. 1. Den 5/12 2017 og 30/6 2018 modtog klageren regreskrav fra politiet for erstatning til skadelidte. Den 17/8 2021 anmeldte klageren sagen til ansvarsforsikringen. Den 21/9 2021 afviste selskabet dækning telefonisk med henvisning til, at skaden var forvoldt forsætligt. Den 26/4 2022 blev barnet i byretten dømt til at betale knap 700.000 kr. i erstatning til ofret. Den 19/3 2024 anmodede klageren selskabet om at genoptage sagen. Den 10/4 2024

bad Civilstyrelsen selskabet tage stilling til, om selskabet vil dække Civilstyrelsens krav mod barnet. Den 8/5 2024 meddelte selskabet til Civilstyrelsen, at selskabet har afvist forsikringsdækning. Klageren ønsker, at selskabet dækker kravet fra Civilstyrelsen/opkrævningen fra Gældsstyrelsen.

Selskabet har anført, at barnet på gerningstidspunktet var over 14 år og ved dom er fundet skyldig i forsætlig voldsudøvelse. Selskabet har anført, at der ikke er holdepunkter i dommen for, at barnet på grund af sin sindstilstand ikke har haft evnen til at handle fornuftsmæssigt. Selskabet har anført, at karakteren af overfaldet, antallet af slag og de fremsatte trusler viser, at barnet var klar over, hvad barnet gjorde. Selskabet har anført, at selskabet "ikke [skal] foretage en vurdering af [barnets] generelle tilstand eller evne til at handle fornuftsmæssigt som følge af hans ophold på [bostedet], men lægge vægt på de omstændigheder, der er redegjort for i den dom, som har ført til idømmelse af erstatningen".

Selskabet har i anden række anført, at klagerens eventuelle krav er forældet, idet et krav skal anmeldes senest 3 år efter skadestidspunktet. Selskabet har anført, at klageren først anmeldte kravet til ansvarsforsikringen den 17/8 2021, og at hændelsen fandt sted den 23/8 2015.

Klageren har anført, at barnet ikke som anført i byretsdommen handlede forsætligt, men i affekt – altså en spontan og ikke gennemtænkt handling. Klageren har anført, at nogle hjerneska-dede kan reagere meget spontant, og ikke gør sig større overvejelser angående handlinger. Klageren har anført, at "der er jo en grund til at [barnet] er på [bosted]. En hjerneska-de i forbindelse med ... Når man slår i affekt er det fordi man føler sig magtesløs (provokeret)".

Klageren har anført, at barnet først blev præsenteret for erstatningskravet i slutningen af 2017, og at klageren i 2-3 år forsøgte at få nedlagt sagen. Indtil klageren overdrog sagen til advokat, havde klageren ikke skænket det en tanke, at hændelsen kunne være dækket af forsikringen. Klageren har anført, at sagen ikke kan være forældet, idet klageren løbende har haft skriftlig og

telefonisk korrespondance om sagen med selskabet. Klageren har anført, at selskabet den 21/9 2021 ikke afviste sagen på grund af forældelse.

Det fremgår af byretsdom af 13/6 2016, at "der er i forbindelse med sagen indhentet en retspsykiatrisk erklæring. Det fremgår bl.a. af konklusionen i erklæringen ...: 'Observanden tilhører på den baggrund ensidigt personkredsen, der falder ind under straffelovens § 69, men såfremt [barnet] findes skyldig, findes det ikke mere formålstjenligt at pege på foranstaltning jævnfør samme lovs § 68, 2. pkt.'... Efter de afgivne forklaringer, finder retten, at det kan lægges til grund, at tiltalte slog forurettede 2 gange i hovedet, ligesom [barnet] slog hende 3 gange på overkroppen. Det kan endvidere lægges til grund, at [barnet] forud for volden truede forurettede, som anført i tiltalen. Retten finder det derfor bevist, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale".

Det fremgår af byretsdom af 26/4 2022, at "[Barnet] er fundet skyldig i at fremsat trussel om vold og udøvet vold mod [vidne1] ved at have truet hende med, at hun ikke kom levende fra stedet og ved at have tildelt hende 2 slag i hovedet og 3 slag på overkroppen. Der foreligger derfor et ansvarsgrundlag for den skade, som volden måtte have påført ...Da den skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse i form af slag mod blandt andet hovedet samt trussel om vold og henset til følgerne heraf, finder retten, at der – uanset at det efter oplysningerne om [barnets] økonomiske og personlige forhold må anses for særdeles tvivlsomt, om [barnet] på noget tidspunkt vil blive i stand til at betale det krævede beløb – ikke er sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at lade erstatningsansvaret bortfalde eller nedsætte efter erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, eller § 24 b, stk. 1".

Det fremgår af erstatningsansvarsloven § 24 b, stk. 1, at "en person, som på grund af sindssygdom, hæmmet psykisk udvikling, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftmæssigt, er erstatningspligtig for skadegørende handlinger efter samme regler som sjælssunde personer. Dog kan erstatningen nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt det findes billigt under hensyn til personens sindstilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt, derunder navnlig forholdet mellem den skadegøren-

Ankenævnet for Forsikring

15.

101623

des og den skadelidendes evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre".

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1, at bestemmelserne i § 18 om bortfald eller begrænsning af selskabets ansvar ikke finder anvendelse, når den sikrede på grund af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 4.5.4, at forsikringen ikke dækker ansvar for forsætlig skade, medmindre skadevolderen er under 14 år eller på grund af sin sindstilstand, har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at barnet har forvoldt skaden ved forsæt.

Nævnet bemærker, at det er klageren/barnet, der skal bevise, at barnet i gerningsøjeblikket var omfattet af forsikringsaftalelovens § 19 pga. sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand, som har betydet, at barnet har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at barnet i gerningsøjeblikket har været i en sådan sindstilstand, at barnet har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt. Der er således ikke grundlag for at tilsidesætte selskabets undtagelse af ansvar for forsætlig skade, jf. forsikringsaftalens § 19, stk. 1.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af byretsdommen af 26/4 2022, at barnets "skadegørende handling bestod i forsætlig voldsudøvelse", og at der "ikke er sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at lade erstatningsansvaret bortfalde eller nedsætte" efter bl.a. erstatningsansvarslovens § 24 b, stk. 1. Nævnet bemærker, at erstatningsansvarslovens § 24 b, stk. 1, er sammenlignelig med forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1.

Ankenævnet for Forsikring

16.

101623

Nævnet har også lagt vægt på, at det på baggrund af byretsdommen af 13/6 2016 – hvor der blev indhentet en retspsykiatrisk erklæring – må lægges til grund, at barnet på gerningstidspunktet ikke var utilregnelig eller mentalt retarderet i højere grad, idet byretten i så fald ville have anvendt straffelovens § 16 (og ikke straffelovens § 69).

Nævnet har ikke fundet anledning til at tage stilling til, om det af klageren fremsatte krav måtte være forældet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand